

DE MAAND FEBRUARI

Maandkalender

In februari vinden de voorbereidingen voor het nieuwe fokseizoen plaats. Dat heeft direct te maken met het controleren en sturen van de conditie van de dieren. Het is de periode voor een extra toets op de gezondheid door ELISA-testen en het op lengte plaatsen van fokdieren. Dat heeft grote invloed op het fokresultaat. Daarnaast is er tijd voor het op orde brengen van de administratie of om uitbreiding en/of reparatie op uw farm te realiseren.

Ook op de onderzoeksaccommodatie Edelveen staat februari in het teken van het laatste stuk van het conditioneren van de dieren (finetuning Body Score). Dit is op de praktijkbedrijven niet anders. We hebben allemaal de juiste conditie als fokdier voor ogen. De BS is daarbij een goed instrument en door de uitbijters te markeren en het hantieren van de voedercurves, kan de gewenste conditie aan het eind van februari bereikt zijn. Maar nertsen verschillen van elkaar in:

- Gewicht en BS
- Voederefficiëntie
- Grootte (lichaamslengte)
- Mobiliteit (activiteit)

Dikke dieren in november/december hebben

**Ing. Jan de Rond, onderzoeker
Kenniscentrum Pelsdierenhouderij
Edelveen te Edeveen**

waarschijnlijk een goede voederefficiëntie en zijn moeilijker te conditioneren. Een zware teef heeft minder voer nodig, maar een lange zware teef heeft toch iets meer nodig dan een kortere teef. Heel actieve teven verbruiken veel meer energie dan rustige teven en hebben ook meer voer nodig. Het voeren naar een (vol) slanke nerts bij aanvang van de paarperiode is het doel waar in februari nog tijd in gestoken kan worden. Het afslanken naar de gewenste BS betekent overwerk voor de lever van de nertsen. Al het lichaamsvet dat voor de energiehuishouding is vrijgemaakt (afslanken), wordt door de lever omgezet naar energie om te bewegen, voor lichaamstemperatuur en voor de vertering van het voer. De lever kan hierdoor (deels) vervet raken en dat is ongewenst voor de reproductieperiode. De lever heeft daarin ook een rol en wij hanteren al enkele jaren een korte kuur met een 'lever-opschoonmiddel'. Uw voerleverancier kan u daarin adviseren.

Alle fokdieren zijn in oktober of november getoetst met de ELISA-test. Die uitslag was gelukkig beter dan in het jaar 2016. Toen is een echte AD-uitbraak geweest en daar lijken we nu al weer redelijk van hersteld te zijn. Daarover staat een uitgebreid verslag in dit nummer. De ervaring uit de jaren dat met ELISA gewerkt wordt, is dat er nog volop ontwikkeling is tussen november en februari. Ook van de ELISA-waarde 0 en 1 in november kan 20% een te hoge ELISA hebben (5 of hoger). De ELISA-waarde van de teef en de reu zijn bepalend in het fokresultaat; hoe hoger de ELISA-waarde, des te lager het fokresultaat.

In de range waar wij de teven aanhouden (ELISA 0 - 4 in februari) is dit effect sterker bij jonge teven dan bij oude teven. Het beste fokresultaat wordt behaald door de teven en reuen met ELISA 0 t/m 3.

We noemen in dit verband de uitval tussen verspenen en pelzen in 2016 van Edelveen: 2,5% (en AD-uitbraak!). In voorgaande jaren was het

steeds onder de 2%. Alle jaren hadden we alle teven in februari opnieuw getest en de hoge waarden uitgesloten voor fokkerij en afgevoerd van de farm.

Het kan u niet ontgaan zijn dat we actief met de lichaamslengte van nertsen bezig zijn. Alle nieuwe fokdieren (reuen en teven) zijn gemeten en worden naar kwaliteit en lengte geplaatst. We menen hiermee de stagnatie in pelslengte-ontwikkeling te doorbreken, want pelslengte = lichaamslengte + gewicht.

Lichaamslengte is erfelijk, dat blijkt ook na de groei- en pelsperiode in 2016. Het meten ervan is goed mogelijk, mits goed uitgevoerd. Neem de tijd om dit goed te leren en te gebruiken en ervaar dat ook in uw nertsenbestand een spreiding van 4-5 cm voorkomt in de reuen- en tevangroep. Het meest bijzondere resultaat van het onderzoek naar lichaamslengte in 2016 is wel dat de lengte gemaakt wordt tussen werpen en verspenen.

De lichaamslengte van de ouders komt terug in de nakomelingen. Het wordt belangrijk uw fokgroepen met de langste nertsen in te richten. Kijk in dat kader de lengte van de reuen na en verplaats ze om deze sterke erfelijke eigenschap in de topdieren van uw farm te krijgen. Deze stappen gaan we echt terug zien in de veiliglijsten de komende jaren.

Wij wensen u een goede paarvoorbereiding toe.